

Vantaan valtuustokauden 2018–2021 strategian tavoitteiden loppuraportti

VD/10427/02.01.02.04/2017

RV/MR/VK/AT/EJ

Vantaan valtuustokauden strategia vuosille 2018–2021 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 11.12.2017. Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.

Kuntalain mukaan strategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa ja strategiassa tulee määritellä sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Strategian väliarviointi valmisteltiin vuonna 2020 ja hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.11.2020 § 3. Väliarvioinnin yhteydessä kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä muutoksia strategian mittarien tavoitetasoihin muuttuneen toimintaympäristön, mm. vallitsevan koronatilanteen vuoksi. Muutokset koskivat seuraavia mittareita: käyttötalouden menokehitys, asukaskohtaiset kasvihuonekaasupäästöt (lähtötason tekninen korjaus), työllisyysilanteeseen liittyvät mittarit, kansainväliset yritykset Aviapoliksen alueella (mittari poistettiin) ja keskitettyjen tukipalvelujen henkilöstömäärä. Oheinen strategian loppuraportti tehtiin 31.12.2021 tilanteesta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 31.1.2022 § 5 kaupunkistrategian vuosille 2022–2025 ja se astui voimaan 1.2.2022. Kaupunkistrategian 2022–2025 väliarviointi tehdään vuoden 2023 aikana. Strategian loppuarviointi toteutetaan vuoden 2025 lopun tilanteesta keväällä 2026.

Valtuustokauden strategian 2018–2021 tavoitteiden mittareista raportoidaan tässä yhteydessä 31.12.2021 toteumatilanteen mukaisesti. Strategian mittareista (yhteensä 75 kpl) arvioitiin toteutuneen täysin 43 prosenttia (32 kpl), osittain 25 prosenttia (19 kpl) ja 29 prosentin (22 kpl) osalta arvioitiin, etteivät ne toteutuneet lainkaan. Mittareista kolmen prosentin (2 kpl) osalta arviointia ei voitu tehdä.

Käyttötalouden menokasvu vuosina 2018–2021 on ollut keskimäärin 5,5 prosenttia vuosittain. Kasvua on kiihdyttänyt yleisen hintatason ja palkkojen nousun lisäksi uudet kuntien lakisääteiset tehtävät sekä koronaepidemia. Maanmyyntivoitot v. 2021 olivat noin 36,2 milj. euroa, josta asuntotonttien osuus oli noin 25 milj. euroa ja työpaikkatonttien 11 milj. euroa. Vuosina 2018–2021 maanmyyntivoittoja on saatu yhteensä noin 122,1 milj. euroa. Vuosien 2018–2021 kaupungin investointien omarahoitusosuus (pl. liikelaitokset ja rahastot) on ollut 528 milj. euroa eli noin 106 prosenttia strategiakauden tavoitetasosta. Kaupungin ulkoinen lainamäärä laski vuoden 2016 lähtötilanteen 1,06 miljardista eurosta 848,8 milj. euroon eli selvästi alle 1 miljardin euron enimmäistavoitteen.

Resurssiviisauden tiekartassa esitetyt toimenpiteet etenivät ja toimialojen raportointi tehtiin vuosittain ympäristövastuuraporttiin. Asukaskohtaiset päästöt olivat 3,7 (t CO₂-ekv v. 2020 päästötiedot viimeisimmät). Yleiskaava hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 25.1.2021. Hyväksyttiin kaavaan sisältyy ekologinen runkoverkosto, joka yhdistää arvokkaat luontokohteet. Joukkoliikenteen matkustajamäärät ja pyöräilijöiden määrä eivät nousseet tavoitteiden mukaisesti. Arkkitehtuuri- ja laatukilpailujen määrä on toteutunut suunnitellusti.

Työttömyysaste, pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys eivät kehittyneet tavoitetasojen mukaisesti. Työttömien ja lomautettujen määrät nousivat koronakriisin myötä ja se näkyi etenkin palvelualoilla, joilla moni nuori työskentelee. Pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut niin valtakunnallisesti kuin Vantaallakin. Perusopetuksen jälkeiseen jatkokoulutukseen sijoittuneiden prosenttiosuus oli

vuonna 2021 98,8. Jokaiselle perusopetuksen päättäneelle mahdollistetaan jatkokoulutuspaikka. Korkeakoulujen valintaperuste uudistuksen myötä jatko-opiskelu suoraan lukiokoulutuksen jälkeen on vähentynyt. Lukion päättäneistä (nuorten koulutus) jatkokoulutukseen samana vuonna päässeitä oli v. 2021 21,7 prosenttia. Vantaalaisten koulutustaso nousi strategiakaudella hiukan. Työpaikkojen määrä, uusien yritysten lukumäärä vuodessa ja osaamisintensiivisten työpaikkojen osuus kehittyivät tavoitteiden mukaisesti v. 2019 lopun tilanteeseen. Suurten kulttuuri- ja liikuntatapahtumien määrien tavoitetasot saavutettiin.

Päivittäin tupakoivien osuus perusopetusikäisten ja toisen asteen opiskelijoiden keskuudessa on laskenut, samoin alkoholia liikaa käyttävien osuus. Jotakin vähintään kerran viikossa harrastavien perusopetuksen oppilaiden ja toisen asteen opiskelijoiden osuus on kasvanut. Ammatillisen koulutuksen keskeyttämisprosentti Variassa ei pienentynyt tavoitetason mukaisesti: v. 2021 eronneita oli yhteensä 19,3 prosenttia, alle 20-vuotiaita 13,7 prosenttia. Niiden 15–29-vuotiaiden vain peruskoulun suorittaneiden osuus saman ikäisistä, jotka eivät ole koulutuksessa, työssä, suorittamassa asevelvollisuutta /siviilipalveluksessa tai eläkkeellä ei ole laskenut (NEET-nuoret). Ulkomaalaisten työttömyysaste eli ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden osuus ulkomaalaisesta työvoimasta oli 29,1 prosenttia joulukuussa 2021. Strategiakauden aikana Vantaan kaupungille hankittiin sähköinen osallisuusympäristö OsallistuvaVantaa.fi, joka on ollut käytössä vuoden 2020 alusta. Kaupunki on järjestänyt osallistuvaa budjetointia viidellä asuinalueella (Korso 2018, Hakunila ja Martinlaakso 2020, Havukoski, Länsimäki ja Mikkola 2021). Tarjottujen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien määrä toimialoilla on kasvanut strategiakauden aikana. Myös osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksiin tyytyväisten osuus on kasvanut.

Kaupunkipalvelututkimuksen asuinkuntaindeksin perusteella asukastyytyväisyys on parantunut. Vantaa on jatkanut toiminnan kustannustehokasta kehittämistä, ja osallistunut aktiivisesti suurten kaupunkien talous- ja toimintatietojen vertailutyöhön. Kuuden suurimman kaupungin kustannusvertailu keskeisissä palveluissa Vantaa on kärkijoukossa. Digitaalisten palvelujen asiointimäärät ja käyttöön otettujen uusien digitaalisten palveluiden lukumäärä ovat kasvaneet.

Sairauspoissaoloprosentti on laskenut lähtötasoon nähden (v. 2021: 4,38, v. 2016: 4,6), mutta tavoitetasoa ei saavutettu. Esiemmen työkyky- ja terveysjohtamista on vahvistettu. Oppimispäiviä vuonna 2021 toteutui yhteensä 20 828, josta ulkoisia koulutuksia 5 411 päivää ja sisäisiä 15 417 päivää. Kunta 10 -mittareissa: päätöksenteon oikeudenmukaisuus, ei vaikutusmahdollisuuksia muutoksiin ja työyhteisötaidot, ei saavutettu tavoitetasoja.

Kaupunginhallitus 25.4.2022 § 15

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää Valtuustokauden strategian 2018–2021 tavoitteiden mittarien raportti 30.12.2021 kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että **Vihreiden ja Vasemmistoliiton** kaupunginhallituksen ryhmät jättivät asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon **Perussuomalaisten ja Keskustan** kaupunginhallituksen ryhmät yhtyivät:

”Perheasuntoja sekä kohtuuhintaista asumista on rakentunut Vantaalle huolestuttavan vähän viime vuosina, tavoitteista on jääty pahasti jälkeen. Uudessa maapoliittisessa ohjelmassa tulee varmistaa kohtuuhintaisten asuntojen riittävä tuotanto, sekä perheasuntojen määrän kasvu ottamalla tavoitteen mittariksi myös asuntojen pinta-alat.”

Merkittiin, että **Sosiaalidemokraattien** kaupunginhallituksen ryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon **Vasemmistoliiton, Perussuomalaisten ja Keskustan** kaupunginhallituksen ryhmät yhtyivät:

”Strategiakauden 2018–2021 asetetut keskeiset tavoitteet perheasuntojen määrästä ja pitkän korkotuen ARA -asuntojen määrässä eivät ole toteutuneet. Nämä tavoitteet tulee toteuttaa uudella juuri käynnistyneellä kaupungin strategiakaudella.”

Lisäksi merkittiin, että **Kokoomuksen** kaupunginhallituksen ryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Maapoliittisen ohjelman päivityksen yhteydessä tulee arvioida nykyistä parempia sääntelykeinoja, joilla saadaan lisää suurempia perheasuntoja strategian tavoitteiden mukaisesti. Elinvoimaohjelmassa tulee löytää keinoja työllisyyden ja kaupungin elinvoiman parantamiseksi.”

Liite:

- Valtuustokauden strategian 2018–2021 tavoitteiden mittarien raportti 30.12.2021

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
strategia- ja tutkimuspäällikkö Vesa Kokkonen puh. 050 3181582, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi